

פרשת משפטים

- "כי תפגע שור אִיבָרְךָ" (כג,ד) - היוד בחיריק והבית בשוא ולא שהיוד בשוא והבית בשוא או בסגול.
- "כִּי־תֵרְאֶה זֹמֹר שֶׁנֶּאֱקָרָה" (כג,ה) - הנון בפתח לא בשוא.
- "בְּיַד־בְּרִשְׁקָר תִּרְזֹזֶק" (כג,ז) - הדלת דגושה.
- "בִּאֶסְפָּךָ אֶת־מַעֲשֵׂיךָ מִן־הַשָּׂדֶה" (כג,ט) - הפא דגושה מפני שבאה לאחר שוא נח, ואין לעמוד בה.
- "אֶל־תִּמָּר" (כג,כא) - מלרע, ולא נסוג אחר.
- "בְּשֵׁנָה אָזֹזת" (כג,כט) - בסגול וקמץ ולא בפתח ופתח.
- "וַיִּרְאוּ" (כד,י) - בשוא נח מלשון ראייה. בקמץ והטית רפה. - הלמד

- "וְכִי־יִמָּכֵר אִישׁ אֶת־בְּתוּלָתוֹ" (כא,ז) - המם רפה מלשון שפחה ואם המם דגושה הוא מלשון זרוע. ולא לבטא אותה מלעיל.
- "כַּמִּשְׁפֹּט הַבְּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָהּ" (כא,ט) - דגש בלמד מדין אתי-מרחיק⁴¹ אבל בפסוק י"א "וְאִם־שִׁלְשֵׁי־אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ" הלמד רפה שאין שם נסוג אחר ולא אתי-מרחיק מפני הטעם במילת "יעשה" שהוא מפסיק. ועל פסוק ל"א יש לעדות מסוימות מסורת שהלמד של "כַּמִּשְׁפֹּט הַזֶּה יַעֲשֶׂה לָהּ" רפה⁴² למרות שבחלק מהספרים שלנו הוא דגש.
- "מִכָּה אִישׁ (הפסקה קלה) וּבֹת (הפסקה גדולה)" (כא,יב) - הטעם תביר הוא מפסיק פחות חזק מטרחא וכן בפסוק "וּמִכָּה אֲבִיו וְאִמּוֹ" (פסוק טו) וגם "וּמִקָּלָל אֲבִיו וְאִמּוֹ" (פסוק יז)⁴³.
- "וּבֹת תִּזְזֹת יָדוֹ" (כא,כ) - הוא בשורוק.
- "וְאִם שׁוֹר נִזְזוּ הוּא" (כא,כט) - הגימל דגושה שהוא תואר לא פועל. וכן במילת "נִזְזוּ" (כב,א) הנון דגושה מאותו הטעם⁴⁴. עיין בהרחבה במאמר על הפרשה בנושא זה.
- "אִם־כֹּפֵר יוֹשֵׁת עֲלָיו" (כא,ל) - ללא ואו החיבור.
- "וְנִפְלֵ־שְׂמוֹה" (כא,לג) - מעמיד בנון. "שׁוֹר" - השין דגושה מדין אתי-מרחיק.
- "זֹמֵשֶׁה בִּקְרַי שְׁלָם תִּזְזֹת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע־צֵאן תִּזְזֹת הַשֶּׁה" (כא,לז) - ולא "ארבעה" כי "צאן" הוא לשון נקבה. וכן שרים בליל הסדר "שלושה (לשון זכר) אבות ארבע (לשון נקבה) אמהות".

⁴¹ עיין מאמר בעניין אתי מרחיק בפרשה הבאה.

⁴² הרב יוסף זליכה. וכן מעיר בחומש תורה תמימה (שהוא מדויק ע"פ הרווי"ה) ועוד. אמנם בתנ"ך קורן הוא דגוש.

⁴³ שאם היה מחובר היה משמע שמכה או מקלל גם אביו וגם אמו, באה ההפסקה הקלה לאמר שעל אחד מהם כבר חיב, נמצא שמסכים פסוק הטעמים עם דרשות חז"ל [שמעתי מחברי רמ"ז]. ע"ע מ"ש על פסוק "לֹא תִרְצֹז" מה שהביא בשם הזוהר.

⁴⁴ אבל "וְנִזְזוּ" (כב,ו) דגושה עין הפועל בגלל הבניין הכבד.